

แนวทางการดำเนินการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

สอดคล้องกับระเบียบกรมการศาสนา ว่าด้วยการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๔

๑. ประเภทของผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๑. ประเภทส่งเสริมการศึกษาพระพุทธศาสนา มี ๔ สาขา

- ๑.๑ สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม แผนกบาลี
- ๑.๒ สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- ๑.๓ สาขาการศึกษาพระพุทธศาสนา แผนกอุดมศึกษา
- ๑.๔ สาขาการแต่งหนังสือทางพระพุทธศาสนา

๒. ประเภทการศึกษาสงเคราะห์ มี ๒ สาขา

- ๒.๑ สาขาการศึกษาศูนยศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
- ๒.๒ สาขาการศึกษาศูนยอบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

๓. ประเภทส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนา มี ๒ สาขา

- ๓.๑ สาขาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศ
- ๓.๒ สาขาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ

๔. ประเภทส่งเสริมการปฏิบัติธรรม

๕. ประเภทส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์

๖. ประเภทสงเคราะห์ประชาชนและส่งเสริมการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

มี ๒ สาขา

๖.๑ สาขาสงเคราะห์ประชาชนและชุมชน

๖.๒ สาขาส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๗. ประเภทส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมมรดกไทยทางพระพุทธศาสนา

๘. ประเภทสื่อมวลชนที่ส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๙. ประเภทสมาคม องค์กร มูลนิธิ สถาบันและหน่วยงานที่มีกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๑๐. ประเภทผู้ประกอบการอาชีพที่มีคุณธรรมและส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๒. คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการคัดเลือก

๑. เป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา

๒. เป็นพระสงฆ์ ขรวาสา หรือหน่วยงาน

๓. เป็นผู้มีความดี มีคุณธรรม มีความประพฤติดีงาม เป็นที่ยอมรับของสังคม

๔. เป็นผู้ประกอบอาชีพสุจริต ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี หรือเป็นที่รังเกียจของสังคม

๕. เป็นผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๖. เป็นผู้ไม่เคยต้องโทษหรือต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้ติดคุก หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาดีของศาล ฐานความผิดเกี่ยวกับการล่วงละเมิดศีลธรรมอันดี

๗. เป็นผู้ไม่เคยได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๘. มีประวัติและผลงานเป็นที่ยอมรับและปรากฏผลดีเด่นในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน

โดยมีการจัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๓. การเสนอรายชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือก

๑. มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด
๒. ศึกษาข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์ ๑๐ ประเภท (แนวทางการกรอรายละเอียด)
๓. มีผลงานตรงกับข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์ ๑๐ ประเภท
๔. ส่วนกลาง ขอรับแบบฟอร์มที่สำนักงานเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร กรมการศาสนา
ส่วนภูมิภาค ขอรับแบบฟอร์มที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัด

ดาวน์โหลดจาก WWW.dra.go.th เมนูหลัก กฎ ระเบียบ ระเบียบกรมการศาสนา ว่าด้วยการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๕. มีผลงานย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗)
๖. ผลงานที่เคยเสนอจนได้รับรางวัลในนามบุคคลหรือหน่วยงานมาแล้ว จะนำผลงานนั้นไปเสนอรับรางวัล ประเภทอื่นอีกไม่ได้
๗. จัดทำเป็นรูปเล่ม ๑ เล่ม พร้อมประกอบด้วย
 - ๑) ภาพถ่ายหน้าตรง ถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๒ นิ้ว ไม่ใช่ภาพถ่ายสำเนา จำนวน ๒ ภาพ ด้านหลังภาพเขียนชื่อ - นามสกุล - ฉายา พร้อมประเภทและสาขา
 - ๒) ภาพกิจกรรม ตรงกับประเภทที่ขอรับการคัดเลือกและมีเจ้าของผลงานอยู่ในภาพนั้น อย่างน้อย ๑๐ ภาพ
 - ๓) การบริจาคเงินต้องมีหลักฐานหรือคำรับรองที่แสดงว่าได้ทำประโยชน์ (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการบริจาค สำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคลหน่วยงาน ที่ได้รับบริจาค
 - ๔) สำเนาใบประกาศเกียรติคุณ
 - ๕) สรุปลงงานย้อนหลัง ๕ ปี (๑ หน้ากระดาษ เอ ๔) ใส่แผ่นซีดี (microsoft word)
 - ๖) การสะกดชื่อ นามสกุล ควรถูกต้องตรงกันทั้งผู้กรอประวัติและหนังสือนำเสนอ
 - ๗) ตำแหน่งหรือยศ กรุณากรอกให้เต็มยศ อาทิ พ.อ. ควรเป็น พันเอก
 - ๘) ผลงานการเลื่อนระดับของครู ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำคุณประโยชน์ฯ ได้
 - ๙) ผลงานการขอเลื่อนสมณศักดิ์ ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำคุณประโยชน์ฯ ได้

๔. การนำเสนอผลงาน เสนอรายละเอียดไม่เกิน ๑ ประเภท และ ๑ สาขา

กรุงเทพมหานคร ผู้ขอรับการคัดเลือกจะต้อง

๑. ได้รับการรับรองผลงานจากเจ้าอาวาสหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์
๒. ได้รับการรับรองผลงานจากเจ้าคณะเขตและผู้อำนวยการเขตที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่
๓. ผู้อำนวยการเขตหรือเจ้าคณะเขต จัดทำหนังสือถึงกรมการศาสนา

* ในกรณีที่ผู้ถูกเสนอชื่ออยู่ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ แต่ไม่ได้อยู่ในเขตปกครองบ้านเมืองให้ใช้เขตปกครองบ้านเมืองของผู้ถูกเสนอชื่อเป็นเกณฑ์ เพื่อให้ผู้อำนวยการเขตรับรอง

ส่วนภูมิภาค ผู้ขอรับการคัดเลือกจะต้อง

๑. ได้รับการรับรองผลงานจากเจ้าอาวาสหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์
๒. ส่งผลงานผ่านสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่
๓. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ตรวจสอบ รวบรวมผลงานของผู้ขอรับการคัดเลือก นำเสนอคณะกรรมการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาคัดเลือกตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด สาขาต่างประเทศ เสนอได้เฉพาะที่เป็นบุคคลเท่านั้น

๑. พระภิกษุ

- ๑) ฝ่ายมหานิกายในประเทศสหรัฐอเมริกา ให้ยื่นต่อประธานสมัชชาสงฆ์ไทย
- ๒) ฝ่ายธรรมยุตในประเทศสหรัฐอเมริกา ให้ยื่นต่อประธานสงฆ์คณะธรรมยุต
- ๓) ในประเทศอื่น ๆ ให้ยื่นต่อเจ้าอาวาสต้นสังกัดในประเทศไทย รับรองแล้วแต่กรณี

๒. ชาวต่างประเทศ

- ๑) เจ้าอาวาสวัดไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา เสนอชื่อชาวต่างประเทศต่อประธานสมัชชาสงฆ์ไทย, ประธานสงฆ์คณะธรรมยุต ตามลำดับ แล้วแต่กรณี
- ๒) เจ้าอาวาสวัดไทยในประเทศอื่น ๆ ยื่นต่อมหาวิทยาลัยสงฆ์ ทั้ง ๒ แห่ง โดยประสานข้อมูลจากสถานทูตหรือสถานกงสุลในประเทศนั้นๆ

๕. จำนวนผู้สมควรได้รับการคัดเลือก จำนวน ๑๖๐ ราย

๑. ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) : จำนวน ๓๑ ราย
 ต่างประเทศ : จำนวน ๑๒ ราย
๒. ส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด : จำนวน ๑๑๗ ราย

๖. กระบวนการคัดเลือก

๑. ส่วนกลาง : กรรมการศาสนา

ก. การเสนอชื่อ

๑) เจ้าคณะเขตและผู้อำนวยการเขต พิจารณาแล้ว ผู้อำนวยการเขตหรือเจ้าคณะเขต มีหนังสือนำเสนอกรรมการศาสนา

๒) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิจารณาดำเนินการคัดเลือกระดับจังหวัดแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหนังสือนำเสนอกรรมการศาสนา พร้อมรายงานการประชุมแนบท้าย

๓) ลงทะเบียนผู้ได้รับการเสนอชื่อจากผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต ในกรุงเทพมหานคร, ประธานสมัชชาสงฆ์ไทย ประธานสงฆ์คณะธรรมยุตในประเทศสหรัฐอเมริกา เจ้าอาวาสในประเทศไทย เสนอพระภิกษุสงฆ์ ในประเทศอื่น ๆ แยกตามประเภท

ข. ตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้ได้รับการเสนอชื่อ ดังนี้

๑) การกรอกประวัติและผลงานของพระภิกษุ ขรवास หน่วยงาน ถูกต้องตามแบบฟอร์ม คน. ๑, คน. ๒, คน. ๓ ผ่านการรับรองตามที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด

๒) ภาพถ่ายหน้าตรง ถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๒ นิ้ว ไม่ใช่ภาพถ่ายสำเนา จำนวน ๒ ภาพ

๓) ผลงานและสถิติย้อนหลังครบ ๕ ปี

๔) ผลงานตรงตามข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์

๕) ภาพกิจกรรม/ผลงาน ตรงกับประเภทที่ขอรับการคัดเลือกและมีเจ้าของผลงานอยู่ในภาพนั้น อย่างน้อย ๑๐ ภาพ

๖) สำเนาใบประกาศเกียรติคุณ

๗) การบริจาคเงินต้องมีหลักฐานหรือคำรับรองที่แสดงว่าได้ทำประโยชน์ (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการบริจาค สำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคลหน่วยงาน ที่ได้รับบริจาค

๘) สรุปผลงาน ๕ ปี ๑ หน้ากระดาษเอ ๔ ใส่แผ่นซีดี (microsoft word)

๙) การสะกดชื่อ นามสกุล ควรถูกต้องตรงกันทั้งผู้กรอกประวัติและหนังสือนำส่ง

๑๐) ตำแหน่งหรือยศ กรุณากรอกให้เต็มยศ อาทิ พ.อ. ควรเป็น พันเอก

๑๑) ผลงานการเลื่อนระดับของครู ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำคุณประโยชน์ฯ ได้

๑๒) ผลงานการขอเลื่อนสมณศักดิ์ ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำคุณประโยชน์ฯ ได้

ค. วิธีการคัดเลือก

๑) ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) และต่างประเทศ นำเสนอคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒) ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ส่วนภูมิภาค นำเสนอคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓) สรุปผลงานการคัดเลือกของคณะกรรมการกลั่นกรองผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาส่วนกลางและต่างประเทศ ส่วนภูมิภาค นำเสนอคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาให้การเห็นชอบ

๔) คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาให้การเห็นชอบ

๕) ประกาศผลการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี ๒๕๕๘

๒. ส่วนภูมิภาค

ก. การเสนอชื่อ

๑) เหยแพร่และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งแนวทาง วิธีการไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

๒) ให้คำแนะนำแก่ผู้ที่จะเสนอผลงานเข้ารับการคัดเลือก ฯ

๓) ผู้เสนอผลงาน ฯ นำข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกอบการพิจารณา

ให้เจ้าคณะจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด รับรอง ตามแบบ ศน. ๔, ศน. ๕, ศน. ๖

๔) นำผลงานส่งสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ภายในเดือนกุมภาพันธ์

๕) ลงทะเบียนผู้ส่งผลงาน แยกตามประเภท ๑๐ ประเภท

ข. ตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้ได้รับการเสนอชื่อ ดังนี้

- ๑) การกรอกประวัติและผลงานของพระภิกษุ ขรवास หน่วยงาน ถูกต้องตามแบบฟอร์ม คน. ๔, คน. ๕, คน. ๖ ผ่านการรับรองตามที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด
- ๒) ภาพถ่ายหน้าตรง ถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๒ นิ้ว ไม่ใช่ภาพถ่ายสำเนา จำนวน ๒ ภาพ
- ๓) ผลงานและสถิติย้อนหลังครบ ๕ ปี
- ๔) ผลงานตรงตามข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์
- ๕) ภาพกิจกรรม/ผลงานตรงกับประเภทที่ขอรับการคัดเลือกและมีเจ้าของผลงานอยู่ในภาพนั้น อย่างน้อย ๑๐ ภาพ
- ๖) สำเนาใบประกาศเกียรติคุณ
- ๗) การบริจาคเงินต้องมีหลักฐานหรือคำรับรองที่แสดงว่าได้ทำประโยชน์ (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการบริจาค สำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคล/หน่วยงาน ที่ได้รับบริจาค
- ๘) สรุปผลงาน ๕ ปี ๑ หน้ากระดาษ เอ ๔ ใส่แผ่นซีดี (microsoft word)
- ๙) การสะกดชื่อ นามสกุล ควรถูกต้องตรงกันทั้งผู้กรอกประวัติและหนังสือนำส่ง
- ๑๐) ตำแหน่งหรือยศ กรุณากรอกให้เต็มยศ อาทิ พ.อ. ควรเป็น พันเอก
- ๑๑) ผลงานการเลื่อนระดับของครูไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำคุณประโยชน์ได้
- ๑๒) ผลงานการขอเลื่อนสมณศักดิ์ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำคุณประโยชน์ได้

ค. วิธีการคัดเลือก

- ๑) แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าคณะจังหวัด ทั้ง ๒ ฝ่าย เป็นที่ปรึกษา ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองประธาน เจ้าคณะอำเภอ นายอำเภอ ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ไม่เกิน ๑๐ รูป/คน เป็นกรรมการ วัฒนธรรมจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ เสนอรายชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือก จะเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ก็ได้
- ๒) ประชุมคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ในระดับจังหวัด เป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ก็ได้ ประเภทละ ไม่เกิน ๑ ราย และจะต้องมีรายงานการประชุมการคัดเลือกฯ แนบส่งกรมการศาสนา ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๓. ต่างประเทศ

ก. การเสนอชื่อ

- ๑) เจ้าอาวาสวัดไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา เสนอผลงานผู้ขอรับการคัดเลือกจะเป็น บรรพชิตหรือคฤหัสถ์ก็ได้ ต่อประธานสมัชชาสงฆ์ไทย กรรมการคณะสงฆ์คณะธรรมยุต ในประเทศสหรัฐอเมริกา
- ๒) เจ้าอาวาสวัดในประเทศไทย เสนอพระภิกษุสงฆ์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศอื่น ๆ เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประเภทละ ๑ ราย
- ๓) ประธานสมัชชาสงฆ์ไทย กรรมการคณะสงฆ์คณะธรรมยุต ในประเทศ สหรัฐอเมริกาและเจ้าอาวาสวัดในประเทศไทยที่พระภิกษุสงฆ์ไปปฏิบัติหน้าที่ในประเทศอื่น ๆ ให้การรับรอง ตามแบบ คน.๗, คน.๘

ชาวต่างประเทศ

(๑) เจ้าอาวาสวัดไทยประเทศสหรัฐอเมริกา เสนอชื่อชาวต่างประเทศต่อประธาน สมิชชาสงฆ์ไทย, กรรมการคณะสงฆ์คณะธรรมยุตในประเทศสหรัฐอเมริกา

(๒) เจ้าอาวาสวัดไทยในประเทศอื่น ๆ ยื่นต่อมหาวิทยาลัยสงฆ์ ทั้ง ๒ แห่ง โดยประสานข้อมูลจากสถานทูตหรือสถานกงสุลในประเทศนั้น ๆ

เสนอผลงานให้กรรมการศาสนา ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ข. ตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้ได้รับการเสนอชื่อ ดังนี้

๑) การรอกประวัติและผลงานของพระภิกษุ ฆราวาส หน่วยงาน ถูกต้องตามแบบฟอร์ม คน.๗, คน.๘ ผ่านการรับรองตามที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด

๒) รายชื่อผู้ที่สามารถติดต่อได้ในประเทศไทย

๓) การบริจาคเงินต้องมีหลักฐานหรือคำรับรองที่แสดงว่าได้ทำประโยชน์ (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการบริจาค สำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคล/หน่วยงาน ที่ได้รับบริจาค

๔) ผลงานและสถิติย้อนหลังครบ ๕ ปี

๕) ผลงานตรงตามข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์

๖) ภาพกิจกรรม/ผลงานตรงกับประเภทที่ขอรับการคัดเลือกและมีเจ้าของผลงานอยู่ในภาพนั้น อย่างน้อย ๑๐ ภาพ

๗) สำเนาใบประกาศเกียรติคุณ

๘) การบริจาคเงิน ต้องมีสำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคล/หน่วยงานที่ได้รับบริจาค

๙) สรุปผลงาน ๕ ปี ๑ หน้ากระดาษ เอ ๔ ใสแผ่นซีดี (microsoft word)

ค. วิธีการคัดเลือก

กรรมการศาสนา แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ฯ ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) และต่างประเทศ และส่วนภูมิภาค เพื่อพิจารณาดำเนินการคัดเลือก ฯ

๗. การตัดสิน

๑. ผู้ที่เสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ในระหว่าง การคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ต้องเข้าร่วมกิจกรรมของทางกรรมการศาสนาหรือหน่วยงานที่เสนอชื่อ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๒. คณะกรรมการกลั่นกรองการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) และต่างประเทศ, ส่วนภูมิภาค เป็นผู้พิจารณา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผลการคัดเลือก ในระดับจังหวัด เพื่อนำเสนอคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา โดยไม่ต้องแจ้งให้ จังหวัดทราบ

๓. คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือก ฯ เป็นผู้พิจารณาตัดสิน โดยพิจารณาจากรายชื่อพร้อมประวัติ และผลงานที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ฯ ส่วนกลางและต่างประเทศ, ส่วนภูมิภาค

๔. คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือก ฯ สงวนสิทธิ์ที่จะไม่ให้รางวัลใดก็ได้ หากไม่มีผู้สมควรได้รับรางวัลนั้น

๕. การตัดสินใจของคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือก ฯ ถือเป็นยุติไม่สามารถยกขึ้นมาพิจารณาใหม่ได้

๘. ประกาศผลการคัดเลือก

๑. ส่วนกลาง

๑) คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาสรุปผลการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๒) แจ้งประกาศผลผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา, เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร, เจ้าคณะเขต, ผู้อำนวยการเขต, ประธานสมัชชาสงฆ์ไทย/กรรมการคณะสงฆ์ธรรมยุตในประเทศสหรัฐอเมริกา และเจ้าอาวาสวัดไทย ฯ เพื่อเตรียมเข้ารับเสาศาสมารธรรมจักรในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา

๒. ส่วนภูมิภาค

๑) กรรมการศาสนา แจ้งเจ้าคณะจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

๒) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด แจ้งผู้ได้รับการคัดเลือก ฯ ในจังหวัด เพื่อเตรียมเข้ารับเสาศาสมารธรรมจักร ในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

๓) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจัดงานแสดงความยินดีแก่ผู้ได้รับรางวัลพระราชทานประจำปี ๒๕๕๘ โดยจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการจัดงาน และเชิญอดีตผู้ได้รับพระราชทานรางวัลทุกรูป/คนมาร่วมแสดงความยินดี

๙. รางวัล

ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา แต่ละประเภท ซึ่งเป็นบรรพชิตคฤหัสถ์ หน่วยงาน จะได้เข้ารับพระราชทานรางวัลเสาศาสมารธรรมจักร ในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา

.....

ข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์

๑. ประเภทส่งเสริมการศึกษาพระพุทธศาสนา มี ๔ สาขา

๑.๑ สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม แผนกบาลี

๑.๒ สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๑.๓ สาขาการศึกษาพระพุทธศาสนา แผนกอุดมศึกษา

การศึกษาพระพุทธศาสนา หมายถึง การศึกษาซึ่งคณะสงฆ์เป็นผู้จัดตั้งและดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นแผนกบาลี แผนกธรรม แผนกสามัญศึกษา และการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา พระเถระรูปใดรูปหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นเจ้าของสำนักเรียน เจ้าของ ผู้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาหรือพระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งหรือหลายรูป หรือคฤหัสถ์คนใดคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินการจนเป็นผลสำเร็จด้วยดี มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศ มีจำนวนผู้สอนและผู้เรียนมีปริมาณสูงพอสมควร เป็นสำนักเรียนและสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง เป็นที่เชิดหน้าชูตาในเขตหรือท้องถิ่นนั้น ๆ จนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

ในการประเมินคุณค่าของสำนักเรียนและสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งนั้น จะพิจารณาจากบทบาทของเจ้าสำนักเรียน ผู้ก่อตั้ง เจ้าของ ผู้บริหารหรือพระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่ง หรือคฤหัสถ์คนใดคนหนึ่ง ซึ่งได้รับมอบหมายและมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยประเมินผลจาก

(๑) การสนับสนุนการศึกษา ความพร้อมในการดำเนินงานในด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ทุนการศึกษา เป็นต้น

(๒) งบประมาณในการดำเนินงานแต่ละปี การอุปถัมภ์บำรุงพระภิกษุสามเณร หรือเด็กและเยาวชนผู้ศึกษาเล่าเรียนในวัด ด้วยปัจจัยสี่และการเรียนการสอน

(๓) จำนวนผู้สอนและผู้เรียน ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์จำนวนผู้สอบไล่ได้ โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มทั้งหมดในสาขาเดียวกัน และพิจารณาจากผลลัพธ์หรือสถิติในรอบ ๕ ปี

สำนักเรียนเก่าแก่ของวัดและสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนมานาน สามารถรักษามาตรฐานในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูง

๑.๔ สาขาการแต่งหนังสือทางพระพุทธศาสนา

การแต่งหนังสือทางพระพุทธศาสนา ถือได้ว่าเป็นความสามารถเฉพาะตัวของผู้แต่ง เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปว่า หนังสือเป็นอุปกรณ์สำคัญในการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบตามหลักสูตรหรือนอกระบบซึ่งมีผลจากการอ่านเป็นความรู้และสติปัญญา นอกจากนี้ หนังสือทางพระพุทธศาสนายังเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) ด้านคุณภาพ คือ เนื้อหาสาระของเรื่องว่ามีความถูกต้องตรงตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ให้ความจริงและเหตุการณ์ที่ถูกต้อง มีสำนวนกระชับน่าอ่าน เป็นที่ใคร่ครวญ ชวนให้ประพฤติปฏิบัติตาม มีคุณค่าต่อการศึกษาพระพุทธศาสนาในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน

(๒) ด้านปริมาณ มีจำนวนพอสมควร ไม่ว่าจะเป็ผลงานหนังสือที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม จำนวนมากกว่า ๕ เล่มขึ้นไป อาจมีผลงานด้านบทความทางวิชาการประกอบด้วยก็ได้ ว่าโดยรูปแบบอาจจะเป็นเรื่องแต่ง เรื่องแปล ปาฐกถา หรือบทความ รวบรวมพิมพ์เป็นเล่ม

(๓) หนังสือประเภทแบบเรียนตามหลักสูตรวิชาศีลธรรมหรือจริยธรรมศาสนา หรือปรัชญา จะไม่ได้รับการพิจารณาเป็นผลงานหลัก แต่อาจใช้เป็นผลงานประกอบเท่านั้น

๒. ประเภทการศึกษาสงเคราะห์ มี ๒ สาขา

๒.๑ สาขาการศึกษาศูนยศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

การศึกษาศูนยศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อสงเคราะห์ บุตรหลานของประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจในพระพุทธศาสนา อันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ดั่งงามในสังคม การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) การสนับสนุนการศึกษา มีความพร้อมในด้านการดำเนินงานอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียน การสอน ทุนอุปถัมภ์ในการดำเนินงาน มีระบบการบริหารที่ชัดเจน จริงจังและจริงจังในการฝึกอบรม

(๒) คุณภาพในการจัดการศึกษา มีทั้งหลักสูตรและกิจกรรมช่วยเหลือสังคม การบำเพ็ญประโยชน์ และแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตของเยาวชน

(๓) ปริมาณของผู้สอนและผู้เรียน มีจำนวนเพิ่มขึ้นแต่ละปี จำนวนผู้สมัครเล่าเรียนและ ยอดผู้จบการศึกษาในแต่ละชั้นมีความสมดุลกัน

๒.๒ สาขาการศึกษาศูนยอบรมเด็กก่อนเกณฑ์

การศึกษาศูนยอบรมเด็กก่อนเกณฑ์ หมายถึง การจัดการศึกษาแก่เด็กในระดับอนุบาลหรือ ก่อนระดับเข้าเกณฑ์ประถมศึกษา เป็นการจัดแบบให้เปล่า เป็นการแบ่งเบาหน้าที่ของรัฐบาลและประชาชน โดยไม่หวังกำไรหรือผลตอบแทน เป็นการสงเคราะห์ประชาชนอีกทางหนึ่ง และสร้างความผูกพันแก่เด็ก ในทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่วัยแรกเริ่มเรียนหรือเยาว์วัย สร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้ปกครอง ในการที่วัดจัดการศึกษาสงเคราะห์แก่ประชาชนทำให้ประชาชนสำนึกและเห็นคุณค่าของสถาบันวัด

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) ความพร้อมในการจัดการศึกษาด้านอาคารสถานที่ ผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอน สุขอนามัยการควบคุมดูแล และการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครอง

(๒) ความพร้อมในการดำเนินงาน ระบบการบริหาร งบประมาณที่ทางวัดสามารถจัดได้อย่างพอเพียงโดยมิหวังพึ่งเงินงบประมาณแผ่นดิน

(๓) คุณภาพและปริมาณของครูและนักเรียน สวัสดิการของครู พัฒนาการและความพร้อมของนักเรียน

(๔) งบประมาณในการดำเนินงานเป็นการกุศลอย่างแท้จริงโดยไม่เรียกเก็บค่าบำรุงหรือ ค่าเล่าเรียน งบประมาณอาจได้มาจากการอุปถัมภ์บริจาคภายนอก

๓. ประเภทส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนา มี ๒ สาขา

๓.๑ สาขาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศ

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในที่นี้ หมายถึง บทบาทของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์ผู้ทำหน้าที่เผยแผ่ สอนประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา จะเป็นในรูปของการแสดงธรรม การปาฐกถาธรรม การอภิปรายในหมู่ประชาชน ทั้งในกลุ่มบุคคล ทางวิทยุ โทรทัศน์ และ/หรือสื่อมวลชน ประเภทต่าง ๆ มีวารสาร และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ลักษณะการดำเนินงาน มิได้จำกัดเพียงหน้าที่ของพระสงฆ์ซึ่งมีการแสดงธรรมแก่ประชาชน มีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน ต่อเนื่อง และหวังผลต่อกลุ่มประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นเป้าหมาย อาจเป็น ประชาชนโดยทั่วไป กลุ่มเจ้าภาพ ครูและนักเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งนี้ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแผ่ สัจธรรมด้วย พร้อมทั้งมีผลงานที่ปรากฏชัดเจน ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) ลักษณะการดำเนินงาน ความต่อเนื่อง รูปแบบของกิจกรรมและกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน
- (๒) คุณภาพและปริมาณของผลงาน ระยะเวลา งบประมาณที่ใช้
- (๓) ประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานหรือคาดหวังว่าจะได้รับ ทั้งต่อสถาบันพระพุทธศาสนา

และสังคม

- (๔) เป็นการดำเนินงานในประเทศไทยเท่านั้น

๓.๒ สาขาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ

เป็นบทบาทของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์ ผู้ทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ มีวัด/ สำนักสงฆ์/ที่พำนักเป็นหลักแหล่งเป็นที่ดำเนินการแน่นอน มิใช่เป็นการเดินทางไปรับกิจนิมนต์หรือทัศนศึกษา เพียงชั่วคราวชั่วคราว แต่เป็นการปฏิบัติศาสนกิจอยู่ประจำ หรือเป็นคนของประเทศไทยนั้น ๆ มีระยะเวลาติดต่อกัน ไม่ควรจะน้อยกว่า ๕ ปี มีผลงานเป็นที่ปรากฏ มีศิลาจารวัตรเป็นที่เคารพเลื่อมใสทั้งในหมู่ชาวไทยและ ชาวต่างประเทศในประเทศไทยนั้น ๆ

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) มีกิจกรรมการเผยแผ่ของวัด/สำนักสงฆ์หรือบุคคลในประเทศไทยนั้น ๆ มีการแสดงธรรม บรรยายธรรม สอนปฏิบัติสมาธิ ทั้งภายในวัดและนอกวัด ตลอดจนการบรรยายวิชาการทางพระพุทธศาสนา แก่สถาบันการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ

(๒) มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเผยแผ่ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ทั้งภายในวัดและนอกวัด เช่น การจัดประเพณีเทศกาลต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและภาษาไทย ตลอดจน ขนบธรรมเนียมประเพณีอื่น ๆ มีมารยาทไทย เป็นต้น

- (๓) เป็นที่พึ่งทางใจแก่กลุ่มคนไทยในต่างประเทศ เป็นที่ปรึกษาหลักธรรมแก่ชาวต่างประเทศที่สนใจ
- (๔) มีการทำวัตรสวดมนต์ มีศิลาจารวัตรอันดีงาม เป็นแบบอย่างพระสงฆ์ไทยในต่างประเทศ
- (๕) มีคุณภาพและปริมาณงานเป็นที่น่าอนุโมทนา

๔. ประเภทส่งเสริมการปฏิบัติธรรม

การปฏิบัติธรรม หมายถึง การแสดงบทบาทของวัด หรือพระสงฆ์ หรือคฤหัสถ์ที่ส่งเสริมในการปฏิบัติธรรมของประชาชนอย่างเป็นกลุ่ม เป็นคณะ มีระยะเวลาและจำนวนผู้ปฏิบัติชัดเจน และเป็นกิจจะลักษณะ โดยเฉพาะมุ่งถึงสำนักปฏิบัติธรรมทั้งสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน มิได้หมายถึง การเทศนาหรือบรรยายธรรมตามปกติของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์โดยทั่วไป โดยมีผลงานเป็นที่ปรากฏชัดเจน ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์หรือสำนักปฏิบัติธรรมนั้น ๆ รูปแบบและระบบในการจัดกิจกรรม ระยะเวลา และความต่อเนื่อง
- (๒) ปัจจัยที่เอื้อต่อการปฏิบัติธรรมอันเป็นสัปปายะอื่น ๆ เช่น อาคารสถานที่อาณาบริเวณที่ร่มรื่น เยียบสงบ
- (๓) คุณภาพและปริมาณของผู้ดำเนินการริเริ่ม ผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรม ผลประโยชน์ที่สังคมและพระพุทธศาสนาได้รับ
- (๔) งบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน

๕. ประเภทส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์

กิจการคณะสงฆ์ หมายถึง สถาบันสงฆ์ที่สามารถดำรงอยู่ได้ก็ด้วยการอุปถัมภ์บำรุงของพุทธศาสนิกชนที่มีศรัทธาตั้งมั่นในพระพุทธศาสนาและด้วยความเอาใจใส่ เป็นภาระธุระของพระสังฆาธิการในระดับต่าง ๆ ซึ่งชวนชวายเป็นหน้าที่น้อยใหญ่ เพื่อยังการพระศาสนาให้เป็นไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อยและมั่นคง โดยเฉพาะสาธุชนผู้เป็นกำลังสำคัญในการบำรุงพระพุทธศาสนา ในด้านการก่อสร้าง การศึกษา การเผยแพร่หรือเข้ามาช่วยกิจการคณะสงฆ์ ในด้านต่าง ๆ ทั้งเป็นการทั่วไปไม่จำกัดวัดใดวัดหนึ่งโดยเฉพาะเพียงแห่งเดียวหรือหลายแห่ง และมีผลงานปรากฏชัดเจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ผู้อุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาโดยทั่วไปก็จัดอยู่ในประเภทนี้ด้วย

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) ผลงานทั้งในแง่คุณภาพและปริมาณ ระยะเวลา ความต่อเนื่อง
- (๒) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
- (๓) ผลประโยชน์ที่คณะสงฆ์โดยส่วนรวมจะได้รับ

๖. ประเภทสงเคราะห์ประชาชนและส่งเสริมการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

มี ๒ ประเภท

๖.๑ สาขาสงเคราะห์ประชาชนและชุมชน

การสงเคราะห์ประชาชนและชุมชน หมายถึง การแสดงบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริมของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์

ในด้านการสงเคราะห์ เช่น เป็นผู้นำประชาชนและชุมชนในการบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ สงเคราะห์ผู้ขาดแคลนและยากไร้ ทั้งในรูปของกองทุนหมุนเวียน สิ่งของอุปโภคบริโภค การเยียวยารักษา แพทย์แผนโบราณ การจัดตั้งโรงพยาบาลเพื่อสงเคราะห์คนยากจน

ในด้านการสาธารณูปโภค เช่น เป็นผู้นำประชาชนและชุมชนในการพัฒนาชุมชนหรือสังคมให้ดีขึ้น สร้างถนนหนทาง สะพาน การขุดคลอง การขุดบ่อน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำ ฯลฯ

การเข้าร่วมโครงการหรือการให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการหรือประชาชนในการส่งเสริมอาชีพที่สุจริต เพื่อความเป็นอยู่ดีกินดีของประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ โดยมีผลงานปรากฏชัด ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) กิจกรรมการดำเนินงาน ความต่อเนื่อง คุณภาพและปริมาณงาน ความยากลำบากและระยะเวลาในการดำเนินงาน

(๒) งบประมาณที่ใช้

(๓) ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะพึงได้รับ ผลดีต่อพระพุทธศาสนาและสังคม

๖.๒ สาขาส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์ใหญ่ ด้อย ๆ ขึ้น และหมายรวมถึง การจัดมลภาวะที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติไปโดยเปล่าประโยชน์ โดยทั่วไปสิ่งแวดล้อมจะหมายถึง ป่าเขาลำเนาไพร ห้วย หนอง คลอง บึง แวน้ำ ลำธาร ตลอดจนทะเลและมหาสมุทร รวมถึงสัตว์ป่าต่าง ๆ ในลักษณะใกล้ตัว อาจหมายถึง การจัดหรือปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในบริเวณที่อยู่อาศัยให้สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ มีร่มไม้เขียวชอุ่ม ปราศจากมลภาวะทั้งเรื่องแสง สี เสียงและควันทoxicที่เป็นรูปธรรมที่สุด ได้แก่ การอนุรักษ์และการปลูกป่า การดำรงรักษาสภาพแวนน้ำลำคลองให้ใสสะอาดและไม่ตื้นเขิน เป็นต้น

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) กิจกรรมและรูปแบบในการดำเนินงาน เช่น การรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์การต่อต้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของผู้เห็นแก่ตัว การเป็นผู้นำทั้งในแง่กระทำเองและปลูกสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าและช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไว้ เพื่อเป็นศาสนสมบัติของชาติ สำหรับภายในวัดมีการอนุรักษ์และส่งเสริมรูปแบบสถาปัตยกรรมภายในวัด และจัดตกแต่งภูมิทัศน์บริเวณวัดและศาสนสถานให้ร่มรื่น สะอาดสะอาด สัมกับเป็นอารามทางพระพุทธศาสนา ควรแก่การทัศนศึกษา

(๒) คุณภาพและปริมาณงาน ระยะเวลา และความต่อเนื่อง

(๓) ประโยชน์ที่ประชาชน ประเทศชาติ และพระพุทธศาสนาจะพึงได้รับ

(๔) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ

๗. ประเภทส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมมรดกไทยทางพระพุทธศาสนา

การส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมมรดกไทยทางพระพุทธศาสนา หมายถึง การแสดงบทบาทของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์ที่สนับสนุนส่งเสริม เพื่อให้มีการสงวนรักษามรดกไทยทางพระพุทธศาสนาทั้งในแง่ศิลปะและวรรณคดีขึ้น

ในแง่ศิลปะ หมายถึง การดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจนศิลปะวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น ประติมากรรม จิตรกรรม และงานพุทธศิลปะอื่นๆ รวมทั้งศิลปะโบราณคดีพื้นบ้านหรือท้องถิ่นนั้น ๆ

ในแง่ของวรรณคดี หมายถึง วรรณคดีพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นคัมภีร์เก่าแก่ อยู่ในรูปแบบของศิลาจารึก สมุดข่อย ไບลาน กระจาดสา ทั้งที่เป็นพระพุทธรูป นิทานพื้นบ้านที่เกี่ยวกับชาดก หรือหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ตำนานท้องถิ่น ฯลฯ การดำเนินงานอาจเป็นการสะสมรวบรวม ซึ่งมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดเป็นห้องหรือหอพิพิธภัณฑสถานได้

อนึ่ง อาจเป็นบทบาทของนักโบราณคดีที่ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังกับวัด ในการรวบรวมและจัดตั้งห้องหรือหอพิพิธภัณฑสถานขึ้นมาก็ได้ การครอบคลุมถึงบุคคลผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ความรู้และรณรงค์ เพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมดังกล่าวด้วย และมีผลงานปรากฏเด่นชัดไม่น้อยกว่า ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) ลักษณะกิจกรรม รูปแบบ และวิธีดำเนินงาน
- (๒) คุณภาพและปริมาณ ระยะเวลา ความต่อเนื่อง ผลประจักษ์ที่เกิดจากการมีบทบาทหรือมีส่วนร่วม
- (๓) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

๘. ประเภทสื่อมวลชนที่ส่งเสริมพระพุทธศาสนา

สื่อมวลชน ความหมายในที่นี้จำกัดเฉพาะตัวบุคคลหรือองค์การที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางมิได้หมายถึง ตัวสื่อ ภาษาที่ใช้สื่อ หรือองค์ประกอบอื่น ๆ กล่าวคือ หน่วยงานหรือตัวบุคคลซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักธรรมและจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นประจำ ต่อเนื่อง และเป็นการสร้างสรรค์จรรโลง ยกย่อง เชิดชูพระพุทธศาสนาให้เป็นรูปธรรมในโอกาสต่าง ๆ จะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ วารสาร หนังสือพิมพ์หรือสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ขัดจารีตประเพณี ซึ่งหมายถึง บทบาทของเจ้าของหน่วยงานนั้น ๆ ที่เป็นผู้สนับสนุนให้มีรายการทางพระพุทธศาสนาขึ้น อาจเป็นผู้จัดรายการทางวิทยุหรือโทรทัศน์ หรือผู้ควบคุม เจ้าของคอลัมน์ในวารสาร/หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีผลงานปรากฏเด่นชัดไม่น้อยกว่า ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) บทบาทในการนำเสนอเรื่อง ซึ่งช่วยในการเผยแพร่หลักธรรมและการประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา
- (๒) คุณภาพและปริมาณงาน ระยะเวลา ความถี่ และความต่อเนื่องของรายการ ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ
- (๓) งบประมาณที่ใช้ ทั้งนี้ เป็นกิจกรรมโดยไม่หวังผลกำไรจากการดำเนินรายการเป็นค่าตอบแทน

๙. ประเภทสมาคม องค์กร มูลนิธิ สถาบัน และหน่วยงานที่มีกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

หน่วยงานที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีบทบาทส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ส่งเสริมการศึกษา การเผยแผ่ และการปฏิบัติธรรม เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา จัดให้มีการปฏิบัติธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมความซื่อสัตย์ กตัญญูกตเวที โดยพิจารณาในด้านการเผยแผ่หลักธรรมและการประชาสัมพันธ์ เช่น พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย สภาสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น และไม่รวมวัดซึ่งเป็นนิติบุคคล หรือหน่วยราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาโดยตรงอยู่แล้ว เช่น กรมการศาสนา เป็นต้น

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) บทบาท ลักษณะ รูปแบบ วิธีการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา
- (๒) คุณภาพและปริมาณงาน ระยะเวลา ความต่อเนื่อง ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่ประเทศชาติและพระพุทธศาสนาจะพึงได้รับ ซึ่งมีผลต่อความสงบสุขของประชาชนโดยส่วนรวม
- (๓) งบประมาณที่ได้ดำเนินการ

๑๐. ประเภทผู้ประกอบการอาชีพที่มีคุณธรรมและส่งเสริมพระพุทธศาสนา

ผู้ประกอบการอาชีพที่มีคุณธรรมและส่งเสริมพระพุทธศาสนา หมายถึง คนุหฺ์สฺ์ที่ประกอบอาชีพสุจริต คือ นายจ้าง ลูกจ้าง อาชีพอื่น ๆ หรือตัวบุคคลที่มีคุณธรรม ต้องไม่ใช่อาชีพรับราชการและอาชีพครู ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นายจ้างหรือผู้ประกอบการทั่วไป ซึ่งไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบสัมมาชีพ เว้นจากมิจฉา วินชชา คือ การค้าขายที่ผิดศีลธรรม มีเมตตากรุณา ต่อคนงานและลูกจ้าง มีสวัสดิการที่ดี บำเพ็ญตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ละเว้นอบายมุข และมีศรัทธาเข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาทางใดทางหนึ่ง หรือเป็นผู้อุปถัมภ์ บำรุงส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา โดยมีผลงานที่ปรากฏเด่นชัดไม่น้อยกว่า ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้อื่น เช่น ลูกจ้างและเพื่อนร่วมงาน ว่าเป็นผู้มีคุณธรรม เป็นที่ยอมรับของมหาชนในชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ
- (๒) แบบอย่างที่ดีของสังคม ความสม่ำเสมอในการวางตน ในด้านการดำรงชีวิตส่วนบุคคล และการปฏิบัติต่อผู้อื่น
- (๓) บทบาทที่เข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

.....